

ISSN (Print)2616-6887
ISSN (Online) 2617-605X

ВЕСТНИК
ЕВРАЗИЙСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО
УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА

BULLETIN
of L.N. GUMILYOV
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР. АЙМАҚТАНУ. ШЫҒЫСТАНУ. ТҮРКІТАНУ сериясы

POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES.
TURKOLOGY Series

Серия **ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ.**
ТЮРКОЛОГИЯ

№ 1 (130)/2020

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Нұр-Сұлтан, 2020
Nur-Sultan, 2020
Нур-Султан, 2020

Бас редакторы: **Нургазина Р.А.**

с.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)

Бас редактордың орынбасары **Нечаева Е.Л.**, с.ғ.к., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Қазақстан (саяси ғылымдар)

Бас редактордың орынбасары **Ахметжанова Л.К.**, т.ғ.к., доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Қазақстан (халықаралық қатынастар)

Редакция алқасы

- Абжаппарова Б.Ж.** т.ғ.д., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (шығыстану)
Авдеева О.А. с.ғ.д., доцент, Лойола университеті, Чикаго, АҚШ (саяси ғылымдар)
Азмуханова А.М. т.ғ.к., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (халықаралық қатынастар)
Әбдуалиұлы Б. ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (түркітану)
Әлібекұлы А. ф.ғ.к., доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (шығыстану)
Әлиева С.К. т.ғ.к., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (халықаралық қатынастар)
Барсуков А.М. с.ғ.к., доцент, Сібір басқару институты, ХШЖМҚРА филиалы (саяси ғылымдар)
Бирюков С.В. с.ғ.д., проф., Кемерово мемлекеттік университеті, Кемерово, Ресей (саяси ғылымдар)
Габдулина Б.А. т.ғ.к., доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)
Дәркенов К.Г. т.ғ.к., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (аймақтану)
Дүйсембекова М.К. с.ғ.к., доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)
Жолдыбалина А.С. PhD, доцент, Қазақстан стратегиялық зерттеулер институты, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)
Жолдасбекова А.Н. с.ғ.к., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (халықаралық қатынастар)
Зимони Иштван проф., Сегед университеті, Сегед, Венгрия (түркітану)
Ибраев Ш. ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (түркітану)
Ирфан Шахзад PhD, Саяси зерттеулер институты, Исламабад, Пәкістан (халықаралық қатынастар)
Каиржанов А.К. ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (түркітану)
Кайыркен Т.З. т.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (шығыстану)
Кожирова С.Б. с.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)
Конқобаев К. ф.ғ.к., проф., Түркі академиясы халықаралық ұйымы, Нұр-Сұлтан (түркітану)
Копежанова Д.Е. PhD, доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)
Ланко Д. А. с.ғ.к., доцент, Санкт-Петербург мемлекеттік университеті, Санкт-Петербург, Ресей (саяси ғылымдар)
Ласлу Марац PhD, проф., Амстердам университеті, Амстердам, Нидерланды (халықаралық қатынастар)
Мандана Тишеяр PhD, Алламе Табатабаи университеті, Тегеран, Иран (халықаралық қатынастар)
Невская И.А. ф.ғ.к., проф., Гете атындағы университет, Франкфурт-на-Майне, Германия (түркітану)
Нұрбаев Ж.Е. т.ғ.к., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (аймақтану)
Оспанова А.Н. PhD, доцент, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (аймақтану)
Пунит Гаур PhD, проф., Нью-Дели университеті, Нью-Дели, Индия (аймақтану)
Пауло Ботта PhD, проф., Ла-Плата ұлттық университеті, Ла-Плата, Аргентина (саяси ғылымдар)
Рыстина И.С. PhD, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (саяси ғылымдар)
Сейит Али Авджу PhD, Йылдырыма Бязит университеті, Анкара, Түркия (аймақтану)
Сомжүрек Б.Ж. т.ғ.к., доцент, Astana International University, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (халықаралық қатынастар)
Тәштемханова Р.М. т.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (аймақтану)
Шаймердинова Н.Г. ф.ғ.д., проф., Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Нұр-Сұлтан, Қазақстан (түркітану)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Сәтпаев к-сі, 2, 402 б.

Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-432)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Жауапты хатшы, компьютерде беттеген: Ә.С. Жұматаева

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы.

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР. АЙМАҚТАНУ. ШЫҒЫСТАНУ. ТҮРКІТАНУ сериясы

Меншіктенуші: ҚР БҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде тіркелген. 25.05.18 ж. № 17125-Ж -тіркеу куәлігі

Басуға 30.03.2020 ж. қол қойылды

Ашық қолданудағы электрондық нұсқа: <http://bulphysast.enu.kz>

Мерзімділігі: жылына 4 рет. Тиражы: 25 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 13/1, тел.: +7(7172)709-500 (ішкі 31-432)

Editor-in-Chief: **Roza Nurtazina**
Doctor of Political Sciences, Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)

Deputy Editor-in-Chief: **Yelena Nechayeva**, Can. of Political Sci., Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Deputy Editor-in-Chief: **Leila Akhmetzhanova**, Can. of Historical Sci., Assoc.Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (international relations)

Editorial board

- Bekzhan Abdualiuly** Doctor of Philology, Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (turkology)
Bibikhadisha Abzhapparova Doctor of Historical Sci., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (oriental studies)
Aiman Azmukhanova Can. of Historical Sci., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (international relations)
Akzhigit Alibekuly Can. of Philology, Assoc.Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (oriental studies)
Saule Aliyeva Can. of Historical Sci., Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (international relations)
Ol'ga Avdeeva Doctor of Political Sci., Assoc.Prof., Loyola University, Chicago, USA (political science)
Aleksandr Barsukov Can. of Political Sci., Assoc.Prof., Siberian Institute of Management, Branch of RANEP, Russia (political science)
Sergey Biryukov Doctor of Political Sci., Prof., Kemerovo State University, Kemerovo, Russia (political science)
Bagysh Gabdulina Can. of Historical Sci., Assoc.Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Kurmangali Darkenov Can. of Historical Sci., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (regional studies)
Maira Dyussebekova Can. of Political Sci., Assoc.Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Shakir Ibrayev Doctor of Philology, Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (turkology)
Irfan Shahzad PhD, Institute for Political Studies, Islamabad, Pakistan (international relations)
Abai Kairzhanov Doctor of Philology, Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (turkology)
Tursynkhan Kaiyrken Doctor of Historical Sci., Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (oriental studies)
Kadyraly Konkobayev Can. of Philology, Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (turkology)
Svetlana Kozhirova Doctor of Political Sci., Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Danagul Kopezhanova PhD, Assoc. Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Dmitrij Lanko Can. of Political Sci., Assoc.Prof., St Peterburg Universiy, Saint Petersburg, Russia (political science)
Laszlo Maracz PhD, Prof. Amsterdam University, Amsterdam, Netherlands (international relations)
Mandana Tisheyar PhD, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran (international relations)
Irina Nevskaya PhD, Goethe University, Germany, Frankfurt am Main (turkology)
Zhaslan Nurbayev Can. of Historical Sci., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (regional studies)
Aigerim Ospanova PhD, Assoc.Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (regional studies)
Punit Gaur PhD, Prof. University of New Delhi, New Delhi, India (regional studies)
Paulo Botta PhD, Prof., National University of La Plata, La Plata, Argentina (political science)
Indira Rystina PhD, L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Seyit Ali Avcu PhD, Yildirim Beyazit University, Ankara Turkey (regional studies)
Baubek Somzhurek Can. of Historical Sci., Assoc.Prof., Astana International University, Nur-Sultan, Kazakhstan (international relations)
Raihan Tashtemkhanova Doctor of Historical Sci., Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (regional studies)
Nurila Shaymerdinova Doctor of Philology, Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (turkology)
Akbota Zholdasbekova Can. of Political Sci., Prof., L.N.Gumilyov ENU, Nur-Sultan, Kazakhstan (international relations)
Alua Zholdybalina PhD, Assoc.Prof., Kazakhstan Institute for Strategic Studies, Nur-Sultan, Kazakhstan (political science)
Zimonyi Istvan Prof., University of Szeged, Szeged, Hungary (turkology)

Editorial address: 2, Satpayev str., of. 402, Nur-Sultan city, Kazakhstan, 010008.

Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-432). E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Responsible secretary, computer layout: Aliya Zhumatayeva

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES. TURKOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan. Registration certificate No. 17125-Ж from 25.05.2018

Signed in print 30.03.2020. Available at: <http://bulphysast.enu.kz>

Periodicity: 4 times a year. Circulation: 25 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: +7(7172) 709-500 (ext.31-432)

Главный редактор: **Нуртазина Р.А.**
д.полит.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (полит. науки)
Зам. главного редактора: **Нечаева Е.Л.**, к.полит.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан
(полит. науки)
Зам. главного редактора: **Ахметжанова Л.К.**, к.ист.н., доцент, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан,
Казахстан (международные отношения)

Редакционная коллегия

Абдуалиулы Б. д.ф.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (тюркология)
Абжаппарова Б.Ж. д.ист.н., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (востоковедение)
Авдеева О. А. д.полит.н., доцент, университет Лойола, Чикаго, США (полит.науки)
Азмуханова А.М. к.ист.н., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (международные отношения)
Алибекулы А. к.ф.н., доцент, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (востоковедение)
Алиева С.К. к.ист.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (международ.отношения)
Барсуков А. М. к.полит.н., доцент, Сибирский институт управления – филиал РАНХиГС, Новосибирск, Россия (политические науки)
Бирюков С.В. д.полит.н., проф., Кемеровский государственный университет, Кемерово, Россия (полит. науки)
Габдулина Б.А. к.ист.н., доцент, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (полит.науки)
Даркенов К.Г. к.и.н., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (регионоведение)
Дюсембекова М.К. к.полит.н., доцент, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (полит.науки)
Жолдыбалина А.С. PhD, доцент, Казахстанский институт стратегических исследований, Нур-Султан, Казахстан (полит.науки)
Жолдасбекова А.Н. к.полит.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (международ. отношения)
Зимони Иштван проф., Сегедский университет, Сегед, Венгрия (тюркология)
Ибраев Ш. д.ф.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (тюркология)
Ирфан Шахзад PhD, Институт политических исследований, Исламабад, Пакистан (международ. отношения)
Каиржанов А.К. д.ф.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (тюркология)
Кайыркен Т.З. д.ист.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (востоковедение)
Кожирова С.Б. д.полит.н., проф., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (полит.науки)
Конкобаев К. к.ф.н., проф., Международная Тюркская академия, Нур-Султан, Казахстан (тюркология)
Копежанова Д.Е. PhD, доцент, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (полит.науки)
Ланко Д. А. к.полит.н., доцент, Санкт-Петербургский гос.университет, Санкт-Петербург, Россия (полит.науки)
Ласлу Марац PhD, проф., Амстердамский университет, Амстердам, Нидерланды (международ. отношения)
Мандана Тишеяр PhD, Университет Алламе Табатабаи, Тегеран, Иран (международ. отношения)
Невская И.А. PhD, Гете Университет, Франкфурт-на-Майне, Германия (тюркология)
Нурбаев Ж.Е. к.и.н., ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (регионоведение)
Оспанова А.Н. PhD, доцент, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (регионоведение)
Пунит Гаур PhD, проф., университет Нью-Дели, Нью-Дели, Индия (регионоведение)
Пауло Ботта PhD, проф., национальный университет Ла-Платы, Ла-Плата, Аргентина (полит.науки)
Рыстина И.С. PhD, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (полит.науки)
Сейит Али Авджу PhD, университет Йылдырыма Безыта, Турция (регионоведение)
Сомжурек Б.Ж. к.ист.н., доцент, Astana International University, Нур-Султан, Казахстан (международ. отношения)
Таштемханова Р.М. д.ист.н., проф. (Казахстан), ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (регионоведение)
Шаймердинова Н.Г. д.ф.н., проф. (Казахстан), ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан (тюркология)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, каб. 402

Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-432)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Ответственный секретарь, компьютерная верстка: А.С. Жуматаева

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева.

Серия:ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ. ТЮРКОЛОГИЯ

Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК

Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан

Регистрационное свидетельство № 17125-Ж от 25.05.18 г.

Подписано в печать: 30.03.2020 г.

Электронная версия в открытом доступе: <http://bulphysast.enu.kz>

Периодичность: 4 раза в год. Тираж: 25 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: +7(7172)709-500 (вн.31-432)

МАЗМҰНЫ

<i>Алимбеков Р.Ж.</i> Қорқыт Ата: аңыз және тарих	11
<i>Аскербек А.А., Есдаулетова А.М.</i> Бұрынғы КСРО құрамындағы елдердің ЕАЭО үлгісіндегі интеграциялық процестері	17
<i>Бакалов В.Г.</i> XX ғасырдың бірінші жартысындағы эстондық құқықтық жүйенің қалыптасуына Ресейдің нормативтік әсері	30
<i>Бюлегенова Б.Б., Өтегұлов О.Ж.</i> Израильдің ядролық бағдарламасының аймақтық қауіпсіздікке әсері	38
<i>Гишар Ж-П., Жанбулатова Р.С., Дюсембекова М.К.</i> Қытай полицентрлік әлемде	45
<i>Долженкова Е., Бакалов В.Г.</i> Латвия мен Эстониядағы Ресейлік насихаттың салыстырмалы талдауы	54
<i>Досжан Р.А.</i> «Дейін» шылауының тарихи-этимологиялық негіздері	71
<i>Досмахамбетұлы Ф.</i> Студент жастардың діндарлық деңгейі: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университеті мысалында	78
<i>Досмахамбетұлы Ф., Онучко М.Ю.</i> Конфессияаралық келісім қазақстандық тұрақтылықтың негізі ретінде	90
<i>Досымхан Е. Д.</i> ЕЭО-қа мүше мемлекеттерінің сауда-экономикалық қатынастар контекстіндегі интеграциялық процестердің даму тенденциялары	98
<i>Ермекбаева Ж.К.</i> Қазақстан Республикасында саяси партиялардың қызметін қоғамдық бақылау	107
<i>Есдаулетова А.М., Еркебаланов К.А.</i> Ядролық энергетикадағы Америка Құрама Штаттарының көшбасшылық мәселесі	117
<i>Жакупов Р.К.</i> «Үлкен Еуразия» тұжырымдамасының қазақстандық көрінісі	124
<i>Камалджанова Т.А., Хусаинова А.Ж.</i> Ең ықпалды кибер науқандар	137
<i>Қожбанхан Е.К., Калдыбекова А.Д.</i> «Постшындық» («Post-truth»), медиа және саясат	145
<i>Кусаинова А.М., Тянь Юань.</i> ҚХР сыртқы саясатын жүзеге асырудағы «жұмсақ күштің» тиімді құралдары	154
<i>Насимов М. Ө.</i> Тарихи сана және оның негізгі түсініктері	162
<i>Рысбекова-Чатаклы А.Б., Адильбекова Э.</i> «Көкжарлы Барақ батыр» жырындағы Барақ батыр бейнесі	172
<i>Садри Хуман А., МақДауэлл Г.</i> Билік ауысуының өзара байланысы: Каспийдегі Америка-Иран қарым-қатынасы	178
<i>Таирова Н.Р.</i> Шыңжаң Орта Азиядағы «Бір белдеу - бір жол» бастамасын жүзеге асырудағы географиялық «ХАБЫ» ретінде	185
<i>Шаймердинова Н.Г., Жиёмбай Б.С.</i> Қазақстандағы құмық диаспорасы тілінің ерекшеліктері	199

CONTENTS

<i>Alimbekov R. Zh.</i> Korkyt ata: Legends and History	11
<i>Askerbek A.A., Yesdauletova A.M.</i> EAEU is a sample for integration processes in the countries of former USSR	17
<i>Bakalov V.G.</i> Normative Influence of Russia on the Formation of the Estonian Legal System in the First Half of the Twentieth Century	30
<i>Byulegenova B.B., Otegulov O.J.</i> The impact of Israel’s nuclear program on regional security	38
<i>Guichard Jean-Paul, Zhanbulatova R.S., Dyussebekova M. K.</i> China in polycentric world	45
<i>Dolzhenkova E., Bakalov V.G.</i> Comparative analysis of Russian propaganda in Latvia and Estonia	54
<i>Doszhan R.</i> Historical and etymological basis of conjunction “Deyin”	71
<i>Dosmakhambetuly G.</i> Religious level of student youth: on the example of the L. N. Gumilyov Eurasian National University	78
<i>Dosmakhambetuly G., Onuchko M.U.</i> Interfaith Consensus as the Basis of Kazakhstan Stability	90
<i>Dossymkhan Ye.</i> The tendency of development of integration processes in the context of trade and economic relations of the EAEU participant countries	98
<i>Yermekbayeva Zh.K.</i> Public control over the activities of political parties in the Republic of Kazakhstan	107
<i>Yesdauletova A.M., Yerkebalanov K.A.</i> The United States of America nuclear energy leadership challenge	117
<i>Zhakupov R.K.</i> Kazakhstan’s vision of the concept “Great Eurasia”	124
<i>Kamaljanova T.A., Khussainova A.Zh.</i> The most influential cybercampaigns	137
<i>Kozhankhan E.K., Kaldybekova A.D.</i> Post-truth, media and politics	145
<i>Kussainova A. M., Tian Yuan.</i> Effective tools of “soft power” in the implementation of China’s foreign policy	154
<i>Nassimov M.O.</i> Historical consciousness and its main concepts	162
<i>Rysbekova-Chatakly A.B., Adilbekova E.</i> Image of Barak Batyr in Epos «Kokzharly Barak Batyr»	172
<i>Sadri Houman A., Greg McDowall.</i> Interlocking Power Shifts: US-Iran Relations in the Caspian	178
<i>Tairova N.R.</i> Xinjiang as a geographical « HUB « in China implementation of the initiative «One belt one road» in Central Asia	185
<i>Shaymerdinova N.G., Zhiyembay B.S.</i> Features of the language of the Kumyk Diaspora living in Kazakhstan	199

СОДЕРЖАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Алимбеков Р.Ж.</i> Коркыт ата: предания и история	11
<i>Аскербек А.А., Есдаулетова А.М.</i> Интеграционные процессы в странах бывшего СССР на примере ЕАЭС	17
<i>Бакалов В. Г.</i> Нормативное влияние России на формирование эстонской правовой системы первой половины XX века	30
<i>Бюлегенова Б.Б., Отегұлов О.Ж.</i> Влияние ядерной программы Израиля на региональную безопасность	38
<i>Гишар Ж-П., Жанбулатова Р.С., Дюсембекова М.К.</i> Китай в полицентричном мире	45
<i>Долженкова Е., Бакалов В. Г.</i> Сравнительный анализ российской пропаганды в Латвии и Эстонии	54
<i>Досжан Р.А.</i> Историко-этимологические основы союза «дейін»	71
<i>Досмахамбетұлы Г.</i> Религиозный уровень студенческой молодежи: на примере Евразийского национального университета им. Л. Н. Гумилева	78
<i>Досмахамбетұлы Г., Онучко М.Ю.</i> Межконфессиональный консенсус как основа стабильности Казахстана	90
<i>Досымхан Е. Д.</i> Тенденция развития интеграционных процессов стран-участниц ЕАЭС в контексте торгово-экономических отношений	98
<i>Ермекбаева Ж.К.</i> Общественный контроль за деятельностью политических партий в Республике Казахстан	107
<i>Есдаулетова А.М., Еркебаланов К.А.</i> Проблема лидерства Соединенных Штатов Америки в ядерной энергетике	117
<i>Жакупов Р.К.</i> Казахстанское видение концепции «Большая Евразия»	124
<i>Камалджанова Т.А., Хусаинова А.Ж.</i> Самые влиятельные кибер-кампании	137
<i>Қожбанхан Е.К., Калдыбекова А.Д.</i> «Пост-правда» («Post-truth»), медиа и политика	145
<i>Кусаинова А.М., Тянь Юань.</i> Эффективные инструменты «мягкой силы» в реализации внешней политики КНР	154
<i>Насимов М.О.</i> Влияние факторов терроризма, экстремизма и сепаратизма на национальную политику Китайской Народной Республики	162
<i>Рысбекова-Чатаклы А.Б., Адильбекова Э.</i> Образ Барак батыра в эпосе «Кокжарлы Барак батыр»	172
<i>Садри Хуман А., МакДауэлл Г.</i> Взаимосвязь смены власти: американо-иранские отношения на Каспии	178
<i>Таирова Н.Р.</i> Синьцзян как географический «ХАБ» в реализации инициативы «Один пояс - один путь» в Центральной Азии	185
<i>Шаймердинова Н.Г., Жиембай Б.С.</i> Особенности языка кумыкской диаспоры, проживающих в Казахстане	199

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Политическое воззрение АБАЯ: критический синтез современности

В Казахстане 2020 год ознаменован 175-летним юбилем Абая Кунанбаева – выдающегося мыслителя и поэта, философия которого стала неотъемлемой частью культурной и национальной идентичности гражданского общества в мировом масштабе.

Президент Республики Казахстан Касым-Жомарт Токаев в статье «Абай и Казахстан в XXI веке» призвал осмыслить творческое наследие великого Абая и рационально использовать его в деле модернизации общественного сознания и духовного развития нации. Концепция статьи стала важным компонентом государственной политики Казахстана, направленной на сохранение исторического наследия во имя будущего поколения.

Что может быть общего между жизненными установками, философией, знаниями Абая Кунанбаева XIX века и инновационной современностью XXI века?

Прежде всего отметим концепцию Абая о всесторонне развитом человеке, «Толық адам», в которой заложена идея о человеческом капитале: о трудолюбивых, открытых миру, стремящихся к постоянному развитию и добру граждан общества. Эта концепция в современных условиях становится главным ориентиром в воспитании студенческой молодежи в университетах Казахстана. Что мы должны извлекать из творчества Абая для политической науки? В чем актуальность и особенность политических воззрений Абая?

Обратимся к двум тенденциям политического воззрения Абая.

Во-первых. Эпоха Абая. Из политической истории мы знаем, что на рубеже XIX-XX веков в Казахстане происходили перемены в социально-экономической, политической и культурной сферах жизнедеятельности общества. Влияние капиталистических отношений, развитие демократической мысли, увеличение роли и значимости науки, образования способствовали началу прогресса и пересмотру устоявшихся ценностей, поиску новых ориентиров развития казахстанского общества.

Эпоха Абая - это время патриархально-феодалных устоев в казахской степи, которые стали трансформироваться с появлением товарно-денежных отношений, усилением феодального и колониального гнета, упразднением ханства, установлением волостного правления и вследствие борьбы за власть. В этих условиях политические воззрения и демократические стремления в борьбе за интересы трудового народа у Абая проявляются в его произведениях, отражающих проблемы социально-политической, экономической и культурной жизни общества.

К примеру, мыслитель поднимал вопросы демократизации судопроизводства, классовой сущности системы «выборов», политического союза царских властей и казахской феодальной верхушки в управлении регионами. На должности биев, по мнению Абая, «избираются невежественные люди», не знающие казахского обычного права, сводов законов, созданных Касымханом, Есимханом и Таукеханом.

По своим политическим взглядам Абай был далек от революционного демократизма и понимания необходимости модернизации экономической основы господствовавших общественно-политических порядков. Полагаем, что мыслитель с позиций идеализма считает политическую власть несильной, так как все происходящее в общественной жизни зависит от воли людей, занимающих высокие государственные посты.

Другим аспектом в произведениях Абая стали идеи о роли общественных условий в формировании характера личности. Он писал: «Человек — дитя своего времени. Если плох тот или иной человек, то в этом виноваты все его современники». В одном из стихотворений 1902 года Абай отмечал: «Эпоха тянет за собой всех. Эпоха формирует людей», однако

рамки патриархально-феодалного общества не изменили его идеалистических взглядов на общественную жизнь.

Во-вторых. Эпоха XXI века. В наше время глобальные вызовы и риски требуют переосмысления Абая в современной политической науке. В условиях XXI века мировая цивилизация достигла суперскоростных инновационных технологий, люди стали образованными, креативными, активными участниками всех политических процессов гражданского общества. Однако сохранилась одна тенденция - социальные отношения природы человека, коммуникация между властью и обществом.

В этом аспекте книга наставлений «Гаклия» (Слова-назидания) Абая обретает особую актуальность в осмыслении богатства духовной культуры наших предков, в сохранении идентичности социума в потоке глобализации и социальной ответственности каждого гражданина.

В книге наставлений Абай излагает свое видение истории казахов, человеческого капитала, основанных на вопросах государственного управления, образования, нравственности, языка общения, права и морали. От культурного развития человека, считал мыслитель, напрямую зависит развитие мира. Чем больше узнает человек о мире, тем светлее становятся его душа и мысли. Высоконравственные люди — основа счастливого общества.

Проведем параллель между идеями Абая и актуализацией его концепций в государственной политике Казахстана.

Идеи Абая в XIX веке	Актуальность идеи в XXI веке
Концепция «полный человек»	Духовная основа человеческого капитала и социальная ответственность
Обучение и развитие народа	Непрерывное образование личности
Изучение иностранных языков	Концепция трехязычия в Казахстане
Уважительное отношение к родному языку	Развитие государственного языка
Изучение искусства	Формирование интеллектуальной нации
Единство народа и миролюбие	Конструктивный диалог между властью и обществом, Национальный совет общественного доверия
Проблема меритократии	Президентский молодежный кадровый резерв – социальный лифт для талантливой молодежи
Создание справедливого общества	Общество Всеобщего Труда Первого Президента Казахстана - Елбасы Н.А. Назарбаева и Концепция «народного государства» Президента РК К.-Ж.Токаева
Понятие «Камиль-мусульманин»	Съезды лидеров мировых и традиционных религий в Казахстане

В 32-ом слове «Слов-назиданий» Абай говорит о важности образования в жизни. К примеру, *«Когда вы изучаете науку, вы должны научиться знать правду, а не использовать свои знания, чтобы вступить в конфликт с кем-либо. Надеюсь помнить хорошо то, что ты знаешь, и надеюсь, что узнаешь то, что не знал... У человека есть два оружия для развития науки и образования, первое – мышление, обмен мнениями, второе – сохранить и защитить полученные знания».*

Эти мудрые слова должны стать эталоном для нашей студенческой молодежи: быть гражданами с высокими морально-этическими, культурными и общечеловеческими

ценностями. Вот почему идеи мудрого Абая по-прежнему актуальны.

Полагаем, что Абай, будучи первым евразийцем, призывал не замыкаться лишь в своей культуре, активно учить языки, познавать мировую культуру, обогащать тем самым свои познания об окружающем мире.

Для наших авторов, политологов, международников, тюркологов и регионоведов, есть большой диапазон исследования наследия Абая Кунанбаева в широком поле политической науки.

*С уважением, главный редактор,
доктор политических наук,
профессор ЕНУ им. Л.Н. Гумилева
Нуртазина Р.А.*

IRSTI 11.25.91

A. M. Kussainova, Tian Yuan

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan
(E-mail: kussainova.am@gmail.com, tumaster771@gmail.com)

Effective tools of “soft power” in the implementation of China’s foreign policy.

Abstract. The article analyzes the main directions of the PRC foreign policy in the implementation of the concept of “soft power”. The classification of the main groups are given to make up the features of China’s “soft power”. A description of the PRC policy is presented by regarding the distribution of Chinese both within the country and abroad. Forming an attractive image of the country, the leadership of the People’s Republic of China pays special attention to the spread of Chinese in the world, which is a necessary element in the implementation of the concept of “soft power” in the foreign policy of China at the present stage. The article discusses various aspects of “soft” Chinese influence on the outside world. One of the most common tools for the implementation of “soft power” is public diplomacy, which can be carried out through official channels (public speeches of officials), as well as unofficial channels (NGOs, universities, etc.).

Keywords: the concept of “soft power”, the Chinese language, Confucius institutions, Chinese culture, diplomacy, investments.

DOI: <https://doi.org/10.32523/26-16-6887/2020-130-1-154-161>

Introduction. Relevance of this paper is caused by increasing role of the People’s Republic of China “soft power” in international relations on the global level. The systematic-functional method is a basic approach of the study, which makes it possible to expose cultural diplomacy ties of the PRC with other countries. Also was used the method of comparative analysis. This method allows examining the foreign policy of China and its steps to implement its “soft power” all over the world in order to strengthen its positions in the international arena.

In the XXI century, China’s approach to foreign policy has undergone tremendous changes, moving from a period of aggression and isolation under Mao Zedong’s rule, to an era of peace and development under the leadership of communist reformers. Three decades ago, China was viewed as a tough communist system that threatened the development of democracy in Asia and other parts of the world – an image that was aggravated by the Chinese Communist Party’s extremely hard reaction to the demands of democratization of Chinese society and the state that were put forward by students in Tiananmen Square in 1989.

Today, China is becoming more modern and globalized. The economic reforms initiated in 1978 by Deng Xiaoping turned China into one of the world’s largest attractive economies. The basis for the practical development of Deng Xiaoping’s reform ideas was the course of “Four Modernizations”, which pursued the goal of transformation in four areas – agriculture, industry, army, science and technology. The main means of implementing modernization were declared reforms and a policy of “openness”. The policy of “openness” was intended to include China in the process of globalization of the economy and other spheres of life of the human community, to actively attract foreign capital, use the achievements of science, technology and managerial experience in order to, ultimately, increase China’s world competitiveness. The “openness” of the country was the most important component of the new economic and social policy and the understanding of the strong connection between the possibilities of modernization of China and its “discovery”, with its inclusion in the global processes of material and spiritual development of the whole world, is a huge merit of Deng Xiaoping.

Today, China is a model of transformation: prosperity in the years of economic growth not

only made China attractive for foreign investors, but also allowed to obtain such capital to be the main consumer in the world market.

Chinese “soft power” is associated with the impact on the hearts and minds of foreign peoples, as well as with the perception of China’s image in the eyes of foreign leaders, who are one of the main goals of Chinese “soft power”. Beijing seeks to minimize the impression that China poses a threat to others and, thus, tries to translate the peaceful image of the Chinese state to the masses. Carrying out this task, China implements the other goals of its foreign policy activities.

Chinese civilization is characterized by the continuity of tradition and cultural monolith, regulated by emotionally-colored relationships [1]. It is not at all surprising that culture is assigned to one of the main resources in China’s soft power strategy. China mainly focuses on supporting and promoting its traditional culture, confident that the country is able to increase its “soft power” by forming a common identity and values for Asians based on Confucian values of unity, frugality and the concept of harmony [2]. Some researchers believe that China attaches great importance to the dissemination of information about its culture and historical past in order to demonstrate the differences between Chinese and Western values. But this is done not so much in order to elevate one’s own state over others, clearly emphasizing superiority in cultural development or in any other, but so that anyone who becomes familiar with China’s history, its traditional values, thinking, culture can understand his path of development, his position in the context of international relations.

With regard to the main directions of application of the policy of “soft power” of China, we can distinguish five groups of directions:

1. investments (taking into account modern realities, we will nevertheless attribute this aspect to the elements of “soft power”);
2. humanitarian aid;
3. the spread of the Chinese language;
4. diplomacy;
5. participation in the activities of international organizations and work with the ethnic group.

1. The strength of China’s investment is perhaps its most significant and effective tool of “soft power”. China is the fourth largest investor in Kazakhstan. The growth of trade between Kazakhstan and China in 2018 increased by 11.4% and amounted to \$ 12 billion [3]. China’s investment strategy is largely dependent on the need to acquire stable and sustainable energy and raw material supply to maintain a high level of domestic economic growth. China’s demand for energy resources and raw materials is at the core of its economic activities in the Middle East, Africa and Latin America. Chinese money especially attractive for many developing countries, since they are not related to “human rights conditions, good governance requirements, approved design restrictions and environmental quality standards that are tied to the means of Western governments”.

China’s investments are very concentrated in energy and raw materials, infrastructure and advanced technologies. Energy and raw materials are needed to sustain growth. Roads, bridges, and dams are critical to the economic growth of developing countries, so infrastructure investments enable China to gain the benefits of resource-rich developing countries. Investments in advanced technologies are driven by the need for China to acquire its own technologies in order to be more competitive in the global market.

2. Maintaining peace and humanitarian assistance is an important element in the demonstration of “soft power”. China is an active peacemaker. China ranks second after France among the permanent members of the UN Security Council in the number of peacekeepers sent under the flag of the organization to the “hot spots” of the planet. Medicine is also one of the important points of humanitarian aid in China. More than 15,000 doctors were sent to more than 47 African countries and provided care to approximately 180 million patients. Over the past 40

years, more than 2,000 Chinese doctors have been sent to Yemen to conduct medical programs to help the local population, in response to this, China gained access to energy resources [4].

There is no exact data on the volume of Chinese humanitarian aid, but one can no doubt judge that China has significantly increased this item of expenditure. And to advertise the image of a responsible participant in international relations, the national media of the PRC actively cover China's activities in the UN.

3. In the past few years, the PRC leadership has been pursuing a policy of spreading its language and culture within the country and abroad. The Chinese language and culture have already become an important resource of "soft power" [5, p. 62]. In his keynote speech at the XVII Congress of the Chinese Communist Party (CCP) on October 15, 2007, Chairman Hu Jintao stated that the CCP should "promote culture as part of China's "soft power" in order to preserve the main culture of the Chinese people, their rights and interests" [6]. The ideologist and creator of "soft power", Professor J. Nye, in the article "The Olympic Games and "soft power" of China" noted that China's economic and military power is not comparable to the corresponding US forces, China has a long way to go about implementing "soft power" [7]. At the 2008 Beijing Olympics, the Chinese may have won a large number of gold medals, but in the area of "soft power" they have not yet reached the level of the United States. J. Nye hopes that Chinese leaders are aware of the importance of freedom of speech in the formation of "soft power" [8].

In January 2000, Li Daoyu, a former deputy chairman of the Chinese Citizenship Affairs Committee of the Overseas National People's Representatives Congress (NPC), announced that China would support learning Chinese outside of China, also provide support for schools run by Chinese overseas, since the spread of the Chinese language is an important strategic task [9, p. 62]. Hu Yuqing, deputy to the National People's Congress, noted that learning Chinese language contributes to building national power and is a way to develop China's "soft power" [10, p. 67]. Such statements clearly demonstrate that the PRC government considers Chinese an important political and cultural source of "soft power", and the promotion of language learning abroad is a tool for the effective implementation of the "soft power" strategy [9, p. 62]. After the fifth generation of Chinese leaders came to power, political statements were issued calling for the realization of the "Chinese dream" - "the great revival of the Chinese nation" [11]. The traditional culture of China and the Chinese language are in unity since the times of Confucius, Lao Zi and Men Zi and represent the basis of the "great revival of the nation", they are effective tools for implementing "soft power" in the modern foreign policy of the PRC [12, p. 243-245]. Since the beginning of the 2000s, the number of people studying Chinese as a foreign language has increased in the world. According to official statistics from the State Chancellery for the Promotion of Chinese Language Abroad, under the Ministry of Education of the People's Republic of China, Zhongguojia, Hanyu, GojiTuiguang Lindao Xiaozu, abbreviated as Hanban), established in 1984 under the Chinese government, more than 40 million people are learning Chinese. In the People's Republic of China, the study of language and culture has become a fashion trend of the 21st century, and some South-East Asian countries are even covered by the "Chinese fever" [13, p. 11]. The Ministry of Education of China implements the strategy of "soft power" in two ways. The basis of the first method consists of students studying in China itself. Deputy Chief of the Department of International Cooperation and Exchanges of the Ministry of Education of the PRC, Yu Jihai, said that at present China ranks first in the world in the number of students studying abroad. Mr. Yu stressed that students who graduated from universities abroad are now increasingly seeking to return to China [14].

The Beijing government is taking active steps to improve the level and quality of training foreign students studying in China. Thus, the deputy head of the department of international cooperation at the Ministry of Education of the PRC, Sheng Jianxu, noted that the Ministry of Education of the PRC is interested in Chinese universities accepting "higher level" foreign students [15]. In addition, the Hanban administration has focused on the development of a network of

Confucius institutions, as well as cultural and research centers around the world. Zhang Xiaohui, the head of the department's work at the Confucius Institute at Peking University of Foreign Languages, noted that there is currently a rapid increase in the number of Chinese learners in the world, gaining strength after 2000. The expert stressed that since 2005 China has been pursuing a "go abroad" policy, announced Chairman of the People's Republic of China Jiang Zemin (1993-2003), developing the system of Confucius institutions. Over the years, a phenomenon has emerged abroad that can be called the "Chinese language boom", and this boom continues to grow [15].

The interest in studying the interpretation of the sayings and acts of Confucius, which manifests itself at the highest level of the Chinese leadership, can be attributed to a tool for realizing cultural "soft power". According to the Chinese President Xi Jinping, China will continue to draw wisdom and strength from traditional culture; at the same time, the state needs to have sufficient power and self-confidence in the face of the whole world; it is impossible to constantly adjust to Western values. It is necessary, in accordance with the principle of "getting along with the environment, not identifying with it", to disseminate one's own culture and views [16]. Together with the most ancient hieroglyphic writing, the Chinese language is perceived as the foundation of Chinese civilization and a guarantee of the preservation of national identity in the context of globalization, as an integral part of patriotism [17].

The promotion of Chinese language and culture is carried out by the Research Center for Foreign Sinology at the Peking University of Foreign Languages, which develops Sinology in the People's Republic of China and abroad, and also funds some scientific programs of foreign researchers.

Thus, in conclusion, it should be noted that China demonstrates a huge interest in spreading the national culture and language, which relies on strong political and economic influence. Intensive popularization of the Chinese language and culture is included in the scientific concept that was put forward at the XVII and established at the XVIII Congress of the CPC Central Committee on the implementation of "Chinese globalization" and the creation of a "powerful cultural state" in the framework of a "harmonious world". This should be an effective tool for solving internal and external problems of the country. The Chinese language and culture have become the most important instruments of the Chinese government for the realization of "soft power" in foreign policy, with the help of which China creates an attractive image abroad. The Celestial Empire is trying to deeply integrate into world processes, in connection with which it becomes obvious that the intensification of the struggle between the eastern and western value systems cannot be avoided.

4. Diplomacy of the PRC is changing, adapting to the needs of "soft power". China has adopted a more complex diplomacy project, including an increase in summits and high-level meetings and the preparation of more qualified diplomats. Beijing often hosts leaders of small states, especially countries in Africa and South Asia. Being showered foreign leaders are deeply grateful for the hospitality provided during their studies in China. Top-level politicians often visit various states on official visits, while Chinese diplomats demonstrate the highest qualifications in the negotiations. They are educated at prestigious foreign universities and possess professionalism incomparable to the earlier cohorts of diplomats.

In this regard, American analysis offer US diplomats to borrow effective methods and technologies from the Chinese arsenal: to significantly improve language and regional studies, and politicians to learn to be diplomats, often travel to developing countries [18].

5. China is becoming an increasingly active participant in international organizations, in order to enhance its international significance, as well as to demonstrate its responsibility in solving common problems. China seeks to join already existing regional organizations in Central and Southeast Asia, Latin America and the Caribbean. These include the Asia-Pacific Economic Cooperation Organization, the ASEAN Regional Forum, the East Asia-Latin America Cooperation Forum, the Inter-American Development Bank, the Organization of American States. China also

was one of the founding states of several international organizations in which the United States does not participate. Among them are the East Asia Summit, the SCO and the China-Africa Cooperation Forum.

In addition, China, unlike the United States, is actively working with its ethnic group abroad. The Chinese ethnic group (huaqiao) is the largest in the world: according to various estimates, more than 50 million ethnic Chinese live outside the territory of the PRC. Among them are two directions of migrants: the Chinese, who left China before the creation of the PRC, and the Chinese, who left after the creation of the PRC. The second group can, in turn, be divided into two: permanent emigrants and temporary (leaving the country, for example, for work or study abroad).

Today, Chinese migration abroad is mainly associated with a temporary departure from the country to study or work. From 1978 to 2017, over 2.6 million Chinese students received education abroad [19]. The positions of the Chinese diaspora in the region of Southeast Asia are especially strong. On behalf of China, it is most effective to use “soft power”, as the influence of Chinese culture is maximized. The Chinese make up a significant population of Singapore – 78% and Malaysia – 30%, and other ASEAN countries – there are significant Chinese diasporas: Thailand – 12%, Brunei – 10.5%, Cambodia – 7%, Indonesia – 4%, Myanmar – 3 %, Philippines – 3%, Laos – 2%, Vietnam – 1%. Over the course of several centuries, the countries of SEA have borrowed many cultural and political achievements of China [20, p. 47].

The Chinese government is making efforts to make overseas education more accessible to talented Chinese. In accordance with the National Plan for the medium and long-term educational reform and development for the period 2010-2020 the China’s National Scholarship Council annually grants several thousand scholarships to young Chinese students to study abroad. In addition to these scholarships, a number of universities and companies also provide scholarships to employees for study abroad (usually in graduate and postgraduate studies).

Thus, in order to strengthen its positions in the global arena, China is actively using traditional forms that are used by the countries implementing the “soft power” policy. The intensification of educational activities ensured a rapid increase in the number of foreign students in the country, the constant strengthening of the positions of Chinese universities in world rankings. This direction provides for the involvement of young generation in the “soft power” of China. The future opportunities of the state depend on the success of this activity to maximize its “soft power” and increase its authority in the international arena.

In addition to the standard soft power tools, for China it is characteristic to use a number of specific tools in the promotion of which they have achieved undoubted success. First of all it concerns the Institutes and Confucius Classes, which are widely used in the world. Largely thanks to them that there is a constant increase in the popularity of the Chinese language, culture and art.

A significant tool for soft power policy is the activity aimed at promoting international development. It helps to shape a positive image and attractiveness of the state. Currently, the scale of assistance to developing countries and the number of recipients has grown. For this, additional structures have been created, such as the Asian Bank for Infrastructure Investment and the Silk Road Fund.

The most effective “soft power” tool should be considered the Chinese Diaspora, which plays an important role in the spread of Chinese cultural, political and economic influence in the countries of residence. Preserving all its originality and its cultural heritage, “huaqiao” are one of the key influence factors of China. There is a development of traditional public diplomacy in China, such as the form of the impact on a foreign audience. One of them is the spread of Chinese foreign policy initiatives and concepts. A striking example of the latter is the global Chinese Belt and Way initiative, which, if distributed, will continue to expand the reach of the Chinese “soft power”.

References

1. Wike R. Global Publics Back U.S. on Fighting ISIS, but are Critical of Post-9/11 Torture. Asian Nations Mostly Support TPP, Defense Pivot - but Also Value Economic Ties with China // Pew Research. - 2015. - P. 23-35.
2. 440 Confucius Institutes and 646 Confucius Classrooms Established, the US has the most / Hanban News, 17.04.2014. - URL: http://english.hanban.org/article/2014-06/10/content_540321.htm (дата обращения: 5.12.19).
3. Токаев К.К. За годы Независимости Китай инвестировал в Казахстан около 20 млрд долларов. - URL: <https://newtimes.kz/politika/96819-za-gody-nezavisimosti-kitaj-investiroval-v-kazakhstan-okolo-20-mlrd-dollarov-tokaev> (дата обращения: 5.12.19).
4. Chinese Soft Power and It's Implications for the United States. Competition and Cooperation in the Developing World // CSIS : Center for Strategic and International Studies - URL: <http://csis.org> (дата обращения: 5.12.19).
5. Gil Jeffrey. China's Confucius Institute Project: language and soft power in world politics // The Global Studies Journal. Melbourne, 2009. Vol. 2. № 1. - P. 59-72.
6. Hu Jintao's report at 17th Party Congress // Xinhua. 2007. Oct. 24. - URL: [/http://news.xinhuanet.com/english/2007-10/24/content_6938749.htm](http://news.xinhuanet.com/english/2007-10/24/content_6938749.htm) (дата обращения: 5.12.19).
7. Nye J. The Olympics and Chinese Soft Power // The Huffington Post. 2008. August 24. - URL: http://www.huffingtonpost.com/joseph-nye/the-olympics-and-chinese_b_120909.html (дата обращения: 5.12.19).
8. Шабалов М. П. «Мягкая сила» в современной геополитике // Стратегические приоритеты. - 2015. - №1 (5). С. 48-49.
9. Gil Jeffrey. Op cit. P. 62.
10. Kurlantzick J. Charm Offensive: How China's Soft Power is Transforming the World. - Melbourne, 2007.
11. Галенович Ю. «Великое возрождение» и «морская цивилизация» Китая // Свободная мысль. - 2013. - № 3. - URL: <http://www.intelros.ru/readroom/svobodnaya-mysl/s3-2013/19236-velikoe-vozhrozhdenie-i-morskaya-civilizaciya-kitaya.html> (дата обращения: 5.12.19).
12. Сергеева А. А. Проводники «мягкой силы» Китая в процессе реализации «китайской мечты» // Общество и государство в Китае. Т. XLIV. – М., 2014, 594 с.
13. Завьялова О. И. Языковая ситуация и языковая политика в КНР. - URL: <http://www.ifes-ras.ru/attaches/bookstextsZZavyalova> (дата обращения: 5.12.19).
14. Китайская мечта означает право на развитие - теоретик КПК / Агентство Синьхуа, 13 сентября, 2013 г. - URL: <http://russian.people.com.cn/31521/8398990.html> (дата обращения: 5.12.19).
15. Китай примет меры для повышения уровня и качества подготовки обучающихся в Китае иностранных студентов // Жэньминь Жибао. 31 марта, 2009. - URL: <http://russian.people.com.cn/31517/6626310.html> (дата обращения: 5.12.19).
16. Мэнди Ли. Почему Си Цзиньпин велит нам изучать Конфуция // Хайвай-ван, 29 ноября, 2013. - URL: <http://cul.sohu.com/20131129/n390995638.shtml> (дата обращения: 5.12.19).
17. Завьялова О. И. Язык - это мягкая сила // Независимая газета, 16 декабря, 2009. - URL: http://www.ng.ru/science/2009-12-16/9_language.html (дата обращения: 5.12.19).
18. Курланчик Д. Наступление с улыбкой: как «мягкое влияние» Китая преображает мир. Изд-во Йельского ун-та, 2007. - С. 306.
19. Государственное статистическое бюро КНР. - URL: <http://www.stats.gov.cn/> (дата обращения: 5.12.19).
20. Политика «мягкой силы» Китая в Азии / Доклады РИСИ // Проблемы национальной стратегии – 2019. - № 3 (54).

А. М. Қусаинова, Тянь Юань

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан

ҚХР сыртқы саясатын жүзеге асырудағы «жұмсақ күштің» тиімді құралдары

Аннотация. Мақалада «жұмсақ күш» тұжырымдамасын жүзеге асырудағы ҚХР сыртқы саясатының негізгі бағыттары талданып, Қытайдың «жұмсақ күші» ерекшеліктерін құрайтын негізгі топтардың жіктелуі беріледі.

Қытай тілінің ел ішінде де, шетелде де кеңінен таралуына қатысты ҚХР саясатының сипаттамасы ұсынылған. Елдің тартымды бейнесін қалыптастыра отырып, ҚХР басшылығы қытай тілінің әлемде таралуына ерекше көңіл бөледі. Бұл қазіргі кезеңдегі ҚХР сыртқы саяси бағытындағы «жұмсақ күш» тұжырымдамасын іске асырудың басты элементі болып табылады. Сонымен қатар, мақалада «жұмсақ» қытайлық ықпалдардың сыртқы әлемге әсер ету аспектілері қарастырылады. «Жұмсақ күштерді» іске асырудың ең көп таралған құралдарының бірі жариялық дипломатия, ресми арналар (ресми тұлғалардың көпшілік алдында сөйлеген сөздері), сондай-ақ ресми емес арналар (ҮЕҰ, университеттер және т.б.) болып табылады.

Түйін сөздер: «жұмсақ күш» тұжырымдамасы, қытай тілі, Конфуций институттары, Қытай мәдениеті, дипломатия, инвестиция.

А. М. Қусаинова, Тянь Юань

Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, Нур-Султан, Казахстан

Эффективные инструменты «мягкой силы» в реализации внешней политики КНР

Аннотация. В статье анализируются основные направления внешней политики КНР в осуществлении концепции «мягкой силы». Дается классификация основных групп, составляющих особенности «мягкой силы» Китая.

Представлена характеристика политики КНР в отношении распространения китайского языка как в пределах страны, так и за рубежом. Формируя привлекательный образ страны, руководство КНР особое внимание уделяет распространению китайского языка в мире, что является необходимым элементом реализации концепции «мягкой силы» во внешнеполитическом курсе КНР на современном этапе. В статье рассматриваются различные аспекты «мягкого» китайского влияния на внешний мир. Одним из наиболее распространённых инструментов реализации «мягкой силы» является публичная дипломатия, которая может осуществляться через официальные каналы (публичные выступления официальных лиц), а также неофициальные каналы (НПО, университеты и т.п.).

Ключевые слова: концепция «мягкой силы», китайский язык, институты Конфуция, китайская культура, дипломатия, инвестиция.

References

1. Wike R. Global Publics Back U.S. on Fighting ISIS, but are Critical of Post-9/11 Torture. Asian Nations Mostly Support TPP, Defense Pivot - but Also Value Economic Ties with China, Pew Research, 23-35 (2015).
2. 440 Confucius Institutes and 646 Confucius Classrooms Established, the US has the most, Hanban News, 17.04.2014. Available at: http://english.hanban.org/article/2014-06/10/content_540321.htm (Accessed: 5.12.19).
3. Токаев К.К. За годы Независимости Китай инвестировал в Казахстан около 20 млрд долларов [Over the years of Independence, China has invested about \$ 20 billion in Kazakhstan]. Available at: <https://newtimes.kz/politika/96819-za-gody-nezavisimosti-kitaj-investiroval-v-kazakhstan-okolo-20-mlrd-dollarov-tokaev> (Accessed: 5.12.19).
4. Chinese Soft Power and It's Implications for the United States. Competition and Cooperation in the Developing World, CSIS : Center for Strategic and International Studies. Available at: <http://csis.org> (Accessed: 5.12.19).
5. Gil Jeffrey. China's Confucius Institute Project: language and soft power in world politics, The Global Studies

Journal. Melbourne, 2009. Vol. 2. № 1. - P. 59-72.

6. Hu Jintao's report at 17th Party Congress, Xinhua. 2007. Oct. 24. Available at: [/http://news.xinhuanet.com/english/2007-10/24/content_6938749.htm](http://news.xinhuanet.com/english/2007-10/24/content_6938749.htm) (Accessed: 5.12.19).
7. Nye J. The Olympics and Chinese Soft Power, The Huffington Post. 2008. August 24. Available at: http://www.huffingtonpost.com/joseph-nye/the-olympics-and-chinese_b_120909.html (Accessed: 5.12.19).
8. Shabalov M. P. «Mjagkaja sila» v sovremennoj geopolitike [“Soft power” in modern geopolitics], *Strategicheskie priority* [Strategic priorities], 1 (5), 42-49 (2015).
9. Gil Jeffrey. Op cit. P. 62.
10. Kurlantzick J. Charm Offensive: How China's Soft Power is Transforming the World (Melbourne, 2007).
11. Galenovich Ju. «Velikoe vozrozhdenie» i «morskaja civilizacija» Kitaja [The Great Revival and Marine Civilization of China], *Svobodnaja mysl* [Free thought], 3 (2013). Available at: <http://www.intelros.ru/readroom/svobodnaya-mysl/s3-2013/19236-velikoe-vozrozhdenie-i-morskaya-civilizacija-kitaya.html> (Accessed: 5.12.19).
12. Sergeeva A. A. Provodniki «mjagkoj sily» Kitaja v processe realizacii «kitajskoj mechty» [Conductors of China's “soft power” in the process of realizing the “Chinese dream”], *Obshhestvo i gosudarstvo v Kitae* [Society and State in China]. Volum XLIV (Moscow, 2014, 594 p.).
13. Zav'jalova O. I. Jazykovaja situacija i jazykovaja politika v KNR. [Language situation and language policy in China]. Available at: <http://www.ifes-ras.ru/attaches/bookstextsZZavjalova> (Accessed: 5.12.19).
14. Kitajskaja mechta oznachaet pravo na razvitie - teoretik KPK [Chinese dream means right to development - CCP theorist], Xinhua News Agency, September 13, 2013. Available at: <http://russian.people.com.cn/31521/8398990.html> (Accessed: 5.12.19).
15. Kitaj primet mery dlja povysheniya urovnja i kachestva podgotovki obuchajushhihsja v Kitae inostrannyh studentov [China will take measures to improve the level and quality of training of foreign students studying in China] *Zhjen'min' Zhibao*, March 31, 2009 Available at: <http://russian.people.com.cn/31517/6626310.html> (Accessed: 5.12.19).
16. Mandy Lee Pochemu Si Czin'pin velit nam izuchat' Konfucija [Why Xi Jinping orders us to study Confucius], *Highway Van*, November 29, 2013. Available at: http://cul.sohu.com/20131129/n_390995638.shtml (Accessed: 5.12.19).
17. Zavyalova O. I. Jazyk - jeto mjagkaja sila [Language is soft power], *Nezavisimaya Gazeta* [Independent newspaper], December 16, 2009. Available at: http://www.ng.ru/science/2009-12-16/9_language.html (Accessed: 5.12.19).
18. Kurlanchik D. Nastuplenie s ulybkoy: kak «mjagkoe vlijanie» Kitaja preobrazhaet mir [Offensive with a smile: how the “soft influence” of China transforms the world]. Yale University Press, 2007, p. 306.
19. Gosudarstvennoe statisticheskoe bjuro KNR [State Statistical Bureau of the PRC]. Available at: <http://www.stats.gov.cn/> (Accessed: 5.12.19).
20. Politika “mjagkoj sily” Kitaja v Azii [China's soft power policy in Asia], *Doklady RISI. Problemy nacional'noj strategii* [RISI reports. Problems of National Strategy], 3 (54), 2019.

Сведения об авторах:

Кусаинова А.М. – PhD, Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің халықаралық қатынастар кафедрасының доценті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

Тянь Юань – Л. Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің «Халықаралық қатынастар» мамандығының 2 курс магистранты, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.

Kussainova A.M. – Ph.D., Associate Professor of International Relations Department, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str. 2, Nur-Sultan, Kazakhstan.

Tian Yuan – 2nd course master student of “International Relations” specialty, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str. 2, Nur-Sultan, Kazakhstan.